

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2010/31/EL,

19. mai 2010,

hoonete energiatõhususe kohta

(uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/91/EÜ ehitiste energiatõhususe kohta⁽⁴⁾ on muudetud.⁽⁵⁾ Kuna sellesse tuleb teha uusi olulisi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Tõhus, kaalutletud, mõistlik ja jätkusuutlik energia kasutamine hõlmab muu hulgas naftasaadusi, maagaasi ja tahkeid kütuseid, mis on energia peamised allikad, kuid ka süsinikdioksiidi heidete peamised tekitajad.
- (3) Hoonete energiakulud moodustavad 40 % liidu energia kogutarbimisest. Asjaomane sektor kasvab, mistõttu suureneb ka energiatarbimine. Seega on energiatarbimise vähendamine ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamine ehitussektoris oluline osa meetmetest, mis on ette nähtud liidu energiasõltuvuse ja kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Koos taastuvatest

energiaallikatest toodetud energia laialdasema kasutamise võimaldaksid liidus energiatarbimise vähendamiseks võetavad meetmed liidul täita ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokoll, samuti täita nii liidu pikaajalist kohustust hoida üleilmne temperatuuri tõus alla 2 °C kui ka kohustust vähendada 2020. aastaks kasvuhooonegaaside heitkoguseid vähemalt 20 % võrra alla 1990. aasta taseme ning 30 % võrra rahvusvahelise lepingu sõlmimise korral. Energiatarbimise vähendamisel ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia laialdasemal kasutamisel on oluline osa ka energiavarustuse kindluse tagamises, tehnoloogilises arengus ning tööhõivevõimaluse loomises ja piirkondlikus arengus, eelkõige maapiirkondades.

- (4) Energianõudluse reguleerimine on tähtis vahend, mis võimaldab liidul mõjutada ülemaailmset energiaturgu ja seega ka energiavarustuse kindlust keskmises ja pikaajalises perspektiivis.

- (5) 2007. aasta märtsi Euroopa Ülemkogul rõhutati vajadust suurendada energiatõhusust liidu piires, et saavutada liidu energiatarbimise 20 % vähendamise eesmärk 2020. aastaks, ning kutsuti üles põhjalikult ja kiirelt rakendama komisjoni teatises „Energiatõhususe tegevuskava: potentsiaali realiseerimine” kehtestatud prioriteete. Kõnealusel tegevuskavas on tuvastatud ehitussektori märkimisväärne potentsiaal kulutõhusaks energiasäästuks. Oma 31. jaanuari 2008. aasta resolutsioonis nõudis Euroopa Parlament direktiivi 2002/91/EÜ sätete karmistamist ning on nõudnud erinevatel aegadel, viimati oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsioonis energiapoliitika teise läbivaatamise kohta, et 20 % energiatõhususe eemärgi saavutamine aastaks 2020 muudetakse siduvaks. Peale selle seatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsusega nr 406/2009/EÜ (milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhooonegaaside heitkoguseid aastaks 2020),⁽⁶⁾ mille puhul energiatõhusus ehitussektoris on otsustava tähtsusega, liikmesriikidele siduvad kohustused süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks väljaspool heitkogustega kauplemise süsteemi, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivis 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta)⁽⁷⁾ nõutakse energiatõhususe edendamist seoses siduva kohustusega, mis näeb ette, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 % liidu energia kogutarbimisest.

⁽¹⁾ ELT C 277, 17.11.2009, lk 75.⁽²⁾ ELT C 200, 25.8.2009, lk 41.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 23. aprilli 2009. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 14. aprilli 2010. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).⁽⁴⁾ ELT L 1, 4.1.2003, lk 65.⁽⁵⁾ Vt III lisa A osa.⁽⁶⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 136.⁽⁷⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

- (6) Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsi kohtumisel kinnitati liidu kohustust arendada kogu liidus taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat ning tunnustati kohustuslikku eesmärki, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 % kogu energiast. Direktiiviga 2009/28/EÜ antakse ühine raamistik taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks.
- (7) On vaja kehtestada konkreetsemad meetmed, et saavutada hoonete puhul märkimisväärne, kuid siiani kasutamata energiasäästu võimalus ja vähendada selles sektoris suuri erinevusi liikmesriikide tulemustes.
- (8) Hoonete energiatõhususe edasise parandamise meetmetes tuleks arvesse võtta kliimat ja kohalikke tingimusi ning ruumide sisekliimat ja kulutasuvust. Need meetmed ei tohiks mõjutada hoonetele esitatavaid muid nõudeid, nagu ligipääsetavus, ohutus ja hoone kavandatud kasutus.
- (9) Hoonete energiatõhusust tuleks arvutada metoodika alusel, mida saaks eristada riiklikul ja piirkondlikul tasandil. See hõlmab lisaks soojuslikele omadustele teisigi tegureid, millel on järjest tähtsam roll, näiteks kütte- ja kliimaseadmed, taastuvate energiaallikate toodetud energia kasutamine, passiivsed kütte- ja jahutuselemendid, varjulisus, siseõhu kvaliteet, piisav loomulik valgus ja hoone konstruktsioon. Energiatõhususe arvutamise metoodika ei peaks põhinema üksnes küttehooajal, vaid peaks hõlmama hoone aastaringset energiatõhusust. Kõnealuse metoodika puhul peaks arvesse võtma olemasolevaid Euroopa standardeid.
- (10) Hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine on liikmesriikide ainupädevuses. Nõuete kehtestamisel tuleks eesmärgiks seada kulutõhusa tasakaalu saavutamise vajalike investeeringute ja hoone olelusringi jooksul kokkuhoitavate energiakulude vahel, piiramata liikmesriikide õigust kehtestada kulutõhususe tasemest rangemaid energiatõhususe miinimumnõudeid. Tuleks sätestada võimalus, et liikmesriigid saaksid hoonete energiatõhususe miinimumnõuded korrapäraselt läbi vaadata, arvestades tehnika arenguga.
- (11) Kulutasuvate või kulutõhusate energiatõhususe tasemete eesmärk võib teatud tingimustel, näiteks kliimaerinevuste tõttu, õigustada seda, et liikmesriigid kehtestavad ehitusdetailidele kulutasuvuse või kulutõhususe nõudeid, mis praktikas piiraksid liidu õigusaktidega kehtestatud standarditele vastavate ehitustoodete kasutamist, tingimusel et sellised nõuded ei kujuta endast põhjendamatu turutõket.
- (12) Hoonete tehnosüsteemide energiatõhususe nõuete kehtestamisel peaksid liikmesriigid kasutama ühtlustatud instrumente, kui need on olemas ja kui see on vajalik, eelkõige katsetus- ja arvutusmeetodeid ning energiatõhususe klasse, mis on välja töötatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/125/EÜ (mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks) ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/30/EL (kodumasinade energia ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses) ⁽²⁾ rakendavatele meetmetele, et tagada kooskõla sarnaste algatustega ja niipalju kui võimalik vähendada turu võimalikku killustumist.
- (13) Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 107 ja 108 kohaldamist. Seepärast ei tohiks käesolevas direktiivis kasutatud „soodustuse” mõistet tõlgendada nii, et tegemist on riigiabiga.
- (14) Komisjon peaks sätestama võrdleva metoodika raamistiku energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. Liikmesriigid peaksid kõnealust raamistikku kasutama tulemuste võrdlemiseks nende poolt vastu võetud energiatõhususe miinimumnõuetega. Kui energiatõhususe miinimumnõuete arvutatud kulutõhususe taseme ja kehtivate energiatõhususe miinimumnõuete vahel peaks olema olulisi erinevusi, st üle 15 %, peaksid liikmesriigid erinevust põhjendama või kavandama meetmeid selle erinevuse vähendamiseks. Liikmesriigid peaksid määrama kindlaks hoone või ehitusdetaili hinnangulise majandusliku olelusringi, võttes arvesse tavapäraste majanduslike olelusringide kindlaksmääramisel kehtivaid tavasid ja kogemusi. Sellise võrdlemise tulemused ja tulemuste saamiseks kasutatud andmed tuleks esitada korrapäraselt komisjonile. Saadud andmed peaksid võimaldama komisjonil hinnata liikmesriikide edusamme energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel ja koostada nende kohta aruandeid.

⁽¹⁾ ELT L 285, 31.10.2009, lk 10.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

- (15) Hoonetel on mõju pikaajalisele energiatarbimisele. Arvestades olemasolevate hoonete pikka rekonstrueerimistsükli, peaksid uued ja oluliselt rekonstrueeritavad olemasolevad hooned seetõttu vastama kohalikele kliimale kohandatud energiatõhususe miinimumnõuetele. Kuna üldiselt ei kasutata alternatiivsete energiaallikate rakendamist täielikult ära, tuleks uute hoonete puhul kaaluda alternatiivseid energiaallikaid, sõltumata hoonete suuruselt ja järgides põhimõtet, et kõigepealt tuleb tagada kütte- ja jahutusseadmete energiavajaduse vähendamine minimaalse kulutõhusa tasemeni.
- (16) Olemasolevate hoonete oluline rekonstrueerimine, sõltumata hoone suuruselt, pakub võimalust kulutasuvate meetmete võtmiseks, et energiatõhusust suurendada. Kulutõhususe eesmärgil peaks olema võimalik piirduda energiatõhususe miinimumnõuete kohaldamisel rekonstrueeritavate osadega, mis on hoone energiatõhususe seisukohast kõige olulisemad. Liikmesriigid peaksid saama määrata kindlaks „olulise rekonstrueerimise” kas protsendina hoone välispiirete pindalast või hoone väärtusest. Kui liikmesriik otsustab olulise rekonstrueerimise määrata kindlaks hoone väärtuse alusel, võib kasutada selliseid väärtuseid nagu kindlustusmatemaatiline väärtus või rekonstrueerimise maksumusele põhinev turuväärtus, v.a hoone alla jääva maa väärtus.
- (17) On vaja meetmeid, et suurendada nende hoonete arvu, mis mitte üksnes ei vasta kehtivatele energiatõhususe miinimumnõuetele, vaid on veelgi energiatõhusamad, vähendades sedasi nii energiatarbimist kui süsinikdioksiidheiteid. Selleks peaksid liikmesriigid koostama riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks ja esitama sellised kavad korrapäraselt komisjonile.
- (18) Selleks et stimuleerida energiatõhususe meetmeid, võetakse kasutusele või kohandatakse liidu rahastamisvahendeid ja muid meetmeid. Sellised liidu tasandil võetavad rahastamisvahendid hõlmavad muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi), ⁽¹⁾ mida on muudetud, et võimaldada suuremate investeeringute tegemist elamute energiatõhususe valdkonnas; avaliku ja erasektori partnerlust seoses „Euroopa energiatõhusate ehitiste” algatusega, et edendada loodushoidlike tehnoloogiate ja energiatõhusate süsteemide ja materjalide kasutamist nii uute kui ka renoveeritavate hoonete puhul; EÜ ja Euroopa Investeerimis-panga algatust „ELi algatus säästva energia rahastamiseks”, mille eesmärk on muu hulgas energiatõhususe investeeringute tegemise võimaldamine, ja Euroopa Investeerimis-panga juhitud „Marguerite'i fondi”: 2020. aasta Euroopa
- energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride fond; nõukogu 5. mai 2009. aasta direktiivi 2009/47/EÜ (millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ vähendatud käibemaksumäärade osas); ⁽²⁾ struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahendit Jeremie (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele); energiatõhususe rahastamisvahendit; konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi, sealhulgas „arukas energeetika – Euroopa” II programm, mis on eraldi suunatud energiatõhususe ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamisel turutõkete eemaldamisele, näiteks tehnilise abi vahendi ELENA (Euroopa kohaliku energia abi – *European Local Energy Assistance*) kaudu; linnapeade pakti; ettevõtlike ja uuendustegevuse programmi; info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi 2010 ning teadusuuringute seitsmendat raamprogrammi. Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank pakub samuti rahastamisvõimalusi, et stimuleerida energiatõhususe meetmeid.
- (19) Liidu rahastamisvahendeid tuleks kasutada nii, et need avaldaksid praktilist mõju käesoleva direktiivi eesmärkidele, asendamata samas riiklike meetmeid. Neid tuleks eelkõige kasutada asjakohaste ja uuenduslike rahastamisviiside pakkumiseks, et tõhustada investeeeringuid energiatõhususe meetmetesse. Neil võiks olla suur osa riiklike, piirkondlike ja kohalike energiatõhususe fondide, instrumentide või mehhanismide arendamisel, mis pakuksid selliseid rahastamisvõimalusi eraomanikele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning energiatõhususe teenuseid osutavatele ettevõtetele.
- (20) Selleks et anda komisjonile asjakohast teavet, peaksid liikmesriigid koostama käesoleva direktiivi eesmärke edendavate seniste meetmete ja meetmete ettepanekute loetelu, kaasa arvatud rahastamismeetmete loetelu, jättes välja käesoleva direktiiviga nõutavad meetmed. Sellised liikmesriikide loetletud meetmed võivad eelkõige hõlmata meetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada olemasolevad õiguslikud tõkked ja turutõkked ning julgustada investee-ringuid ja/või muid tegevusi, et suurendada uute ja olemasolevate hoonete energiatõhusust, tehes seega võimaliku panuse kütteostuvõimetuse vähendamisele. Selliste meetmete hulka võiksid kuuluda, kuigi mitte ainult, tasuta või subsideeritud tehniline abi ja nõustamine, otsesed toetused, subsideeritud laenuskeemid või väikese intressiga laenud, toetuskavad ja laenutagatiskeemid. Riigiasutused ja muud institutsioonid, mis näevad ette rahastamismeetmeid, võiksid siduda selliste meetmete rakendamise energiamärgistele kantud energiatõhususe näitude ja soovitusetega.

⁽¹⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 116, 9.5.2009, lk 18.

- (21) Liikmesriikide aruandluskoormuse vähendamiseks peaks olema võimalik käesoleva direktiiviga nõutavaid aruandeid esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/32/EÜ (mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid) ⁽¹⁾ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades. Liikmesriikide avalik sektor peaks hoonete energiatõhususe valdkonnas näitama teistele teed ja seega tuleks riiklikes kavades seada kõrgemad eesmärgid hoonetele, milles asuvad riigiasutused.
- (22) Hoone või hoone osa tulevasele ostjale või üüriks võtmiseks tuleks energiamärgise kaudu anda õiget teavet hoone energiatõhususe kohta ja praktilisi nõuandeid energiatõhususe suurendamiseks. Teavitamiskampaaniate kaudu võiks omanikke ja üüriks võtmiseks täiendavalt julgustada parandama hoonete või hoone osade energiatõhusust. Ärihoonete omanikke ja üüriks võtmiseks samuti julgustada vahetama teavet tegeliku energiatarbimise kohta, et tagada kogu teabe kättesaadavus teadlike otsuste tegemiseks vajalike paranduste kohta. Energiamärgis peaks samuti sisaldama andmeid selle kohta, kuidas kütmine ja jahutamine tegelikult mõjutavad hoone energiavajadust, primaarenergiatarbimist ja süsinikdioksiidi heiteid.
- (23) Riigiasutused peaksid olema eeskujuks ja püüdma rakendada energiamärgises toodud soovitusi. Liikmesriigid peaksid riiklikesse kavadesse lisama meetmeid, et toetada riigiasutusi energiatõhususe varajasel parandamisel ja energiamärgises toodud soovitude rakendamisel võimalikult kiiresti.
- (24) Hooned, kus asuvad riigiasutused või mida inimesed tihti külastavad, peaksid olema eeskujuks ja näitama, et nad võtavad arvesse keskkonna- ja energiatõhususe aspekte, ning seetõttu tuleks kõnealuste hoonete puhul korrapäraselt väljastada energiamärgis. Avalikkust tuleks energiatõhususest paremini teavitada, pannes energiamärgised nähtavalt välja, eriti teatud suurusega hoonetes, kus asuvad riigiasutused või mida inimesed tihti külastavad, nagu kauplused ja kaubanduskeskused, selvehallid, restoranid, teatrid, pangad ja hotellid.
- (25) Viimastel aastatel on hakatud Euroopa riikides kasutama rohkem kliimaseadmeid. Sellega kaasnevad märkimisväärsed probleemid tippkoormuse ajal, elektrikulude tõus ja energiataaskaalude rikkumine. Esmatähtsaks peaksid saama need strateegiad, millega parandatakse hoonete soojuskasutust suveperioodil. Sel eesmärgil tuleks keskenduda meetmetele, mis väldivad ülekuumenemist, nagu varjulisus ja hoone konstruktsiooni piisav soojusmahutavus ning tuleks veelgi arendada passiivseid jahutusmeetodeid, eeskätt neid, mis parandavad kliimatingimusi siseruumides ja mikrokliimat hoonete ümber.
- (26) Erialase ettevalmistusega töötajate läbiviidav kütte- ja kliimaseadmete korrapärane hooldus ja ülevaatus aitab seadmeid täpsemini reguleerida vastavalt tootekirjeldusele ning tagab seeläbi keskkonna, ohutuse ja energiakasutuse seisukohast nende optimaalse toimimise. Kogu kütte- ja kliimaseadmete süsteemi peaks selle olusringi jooksul, ent eriti enne selle asendamist või ajakohastamist, korrapäraselt hindama sõltumatu hindaja. Selleks et vähendada hoonete omanike ja üüriks võtmise halduskoormust, peaksid liikmesriigid püüdma kontrollide ja sertifitseerimise võimalikult palju ühendada.
- (27) Ühine lähenemisviis hoonetele energiamärgise väljastamise ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste puhul, mida viivad läbi erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud eksperdid, kelle sõltumatus tuleb tagada objektiivsete kriteeriumide alusel, aitab kaasa võrdsete võimaluste loomisele, mis puudutab liikmesriikide pingutusi säästa ehitussektoris energiat, ning muudab liidu kinnisvaraturul võimalike omanike või kasutajate jaoks energiatõhususe teabe läbipaistvaks. Selleks et tagada energiamärgiste ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste kvaliteet kogu liidus, tuleks igas liikmesriigis kehtestada sõltumatu kontrollimehhanism.
- (28) Kuna kohalikud ja piirkondlikud asutused on käesoleva direktiivi edukaks rakendamiseks olulised, tuleks neid, kui see on asjakohane, vastavalt liikmesriikides kehtivatele õigusaktidele kaasata ja nendega konsulteerida sellistes küsimustes nagu planeerimine, teavitamine, koolitamine ja teadlikkuse parandamise programmide väljatöötamine ning direktiivi rakendamine riiklikul või piirkondlikul tasandil. Selliseid konsultatsioone saab kasutada ka selleks, et edendada asjakohaste juhiste andmist kohalikele planeerijatele ja ehitusinspektoritele vajalike ülesannete täitmiseks. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid võimaldama arhitektidel ja planeerijatel tööstus- ja elumupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel korralikult kaaluda energiatõhususe suurendamist, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamist ning kaugkütte ja -jahutuse kasutamise optimaalset kombinatsiooni ja innustama neid seda tegema.

⁽¹⁾ ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

- (29) Paigaldajad ja ehitajad on käesoleva direktiivi edukaks rakendamiseks olulised. Seetõttu peaks piisaval hulgal paigaldajaid ja ehitajaid koolituste ja muude meetmete kaudu omandama piisava pädevuse, et kasutada ja paigaldada nõuetekohaseid energiatõhusa ja taastuvenergia tehnoloogiaga seadmeid.
- (30) Liikmesriigid peaksid võtma arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta) ⁽¹⁾ seoses käesolevas direktiivis käsitletud erialaekspertide vastastikuse tunnustamisega ja komisjon peaks jätkama oma tegevust selliste erialaekspertide koolitustandardite suuniste ja soovitusetega Euroopa aruka energia programmi kohaselt.
- (31) Liidu mitteeluruumide kinnisvaraturu energiatõhususe läbipaistvuse suurendamiseks tuleks kehtestada ühtsed tingimused vabatahtliku ühise mitteeluruumide energiatõhususe sertifitseerimisskeemi jaoks. Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 sätestatakse seadusandliku tavamenetluse kohaselt eelnevalt määruse abil eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbi viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes. Kuni kõnealuse uue määruse vastuvõtmiseni kohaldatakse jätkuvalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused), ⁽²⁾ välja arvatud kontrolliga regulatiivmenetlust käsitlevaid sätteid, mis ei ole kohaldatavad.
- (32) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada I lisas sätestatud üldraamistiku teatavaid osasid tehnika arenguga, ning kehtestada meetodika raamistik energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusate tasemete arvutamiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (33) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt hoonete energiatõhususe suurendamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning ehitussektori keerukuse tõttu ja liikmesriikide eluasemeturgude suutmatuse tõttu rahuldavalt lahendada energiatõhususe probleeme, ja sellepärast on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (34) Käesoleva direktiivi siseriikliku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes direktiiviga 2002/91/EÜ muutunud. Kohustus võtta üle muutmata sätteid tuleneb kõnealusest direktiivist.

- (35) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud direktiivi 2002/91/EÜ siseriikliku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.
- (36) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe ⁽³⁾ punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja liidu huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismetmete vahel, ning tegema need avalikkusele kättesaadavaks.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiiviga edendatakse liidu piires hoonete energiatõhusust, võttes arvesse väliskliimat ja kohalikke tingimusi ning ruumide sisekliima nõudeid ja kulutasuvust.
2. Käesoleva direktiiviga nähakse ette nõuded järgmistes küsimustes:
  - a) hoonete ja hoone osade üldise energiatõhususe arvutamise meetodika ühine üldraamistik;
  - b) miinimumnõuete rakendamine uute hoonete ja hoone uute osade energiatõhususe suhtes;
  - c) miinimumnõuete rakendamine:
    - i) oluliselt rekonstrueeritavate olemasolevate hoonete, hoone osade ja ehitusdetailide energiatõhususe suhtes;
    - ii) hoonete välispiireteks olevate selliste ehitusdetailide energiatõhususe suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need rekonstrueeritakse või asendatakse; ning
    - iii) hoone tehnosüsteemide energiatõhususe suhtes uue tehnosüsteemi paigaldamisel, asendamisel või ajakohastamisel;

⁽¹⁾ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽³⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

- d) riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks;
- e) hoonetele ja hoone osadele energiamärgise väljastamine;
- f) hoonetes paiknevate kütte- ja kliimaseadmete korrapärase ülevaatus;
- g) sõltumatud süsteemid energiamärgiste ja ülevaatusaruannete kontrollimiseks.
- 7) „hoone välispiire” – hoone sisemust väliskeskkonnast eraldavad hoone integreeritud elemendid;
- 8) „hoone osa” – hoones paiknev hoone osa, korrus või korter, mis on konstrueeritud või mida on muudetud nii, et seda saab kasutada eraldi;
- 9) „ehitusdetail” – hoone tehnosüsteem või hoone välispiirde element;

3. Käesolevas direktiivis sätestatud nõuded on miinimumnõuded ega takistata ühelgi liikmesriigil säilitada või kehtestada rangemaid meetmeid. Sellised meetmed on kooskõlas ELi toimimise lepinguga. Neist teatatakse komisjonile.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „hoone” – katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima reguleerimiseks tarbitakse energiat;
- 2) „liginullenergiahoone” – hoone, mille I lisa kohaselt määratud energiatõhusus on väga suur. Nullilähedane või väga väike nõutava energia kogus peaks olulisel määral pärinema taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas kohapeal või lähiümbruses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat;
- 3) „hoone tehnosüsteem” – hoone või hoone osa kütte-, jahutus-, ventilatsiooni-, vee soojendamise ja valgustusseadmed või nende kombinatsioon;
- 4) „hoone energiatõhusus” – hoone tüüpilise kasutusega seotud energianõudluse rahuldamiseks vajalik arvutuslik või mõõdetud energia hulk, mis hõlmab muu hulgas kütmiseks, jahutuseks, ventilatsiooniks, vee soojendamiseks ja valgustuseks tarbitavat energiat;
- 5) „primaarenergia” – taastuvatest ja mittetaastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mida ei ole muundatud ega transformeeritud;
- 6) „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia” – energia, mis on toodetud taastuvatest mittefossiilsetest allikatest, nimelt tuuleenergia, päikeseenergia, aerotermiline energia, geotermiline energia, hüdrotermiline energia, ookeanienergia, hüdroenergia, biomass, prügilagaas, reoveepuhasti gaas ja biogaasid;
- 10) „oluline rekonstrueerimine” – hoone rekonstrueerimine, mille puhul:
- a) hoone välispiirete või tehnosüsteemide rekonstrueerimisega seotud kulud on suuremad kui 25 % hoone väärtusest, välja arvatud selle maa väärtus, millel hoone asub, või
- b) rekonstrueeritakse rohkem kui 25 % hoone välispiirete pindalast.
- Liikmesriigid võivad valida, kas nad kohaldavad valikut a või b;
- 11) „Euroopa standard” – Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi vastu võetud ja avalikuks kasutuseks kättesaadavaks tehtud standard;
- 12) „energiamärgis” – liikmesriigi või selle määratud juriidilise isiku tunnustatud sertifikaat, millel on märgitud hoone või hoone osa energiatõhusus, arvatuna vastavalt artikli 3 kohaselt vastu võetud meetodikale;
- 13) „koostootmine” – soojusenergia ning elektrienergia ja/või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;
- 14) „kulutõhus tase” – energiatõhususe tase, mis viib väikseimate kuludeni hinnangulise majandusliku olulusringi jooksul, kusjuures
- a) väikseim kulu määratakse kindlaks võttes arvesse investimiskulusid, hooldus- ja käituskulusid (sh energia-kulu ja energiasäästu, asjaomase hoone liiki ning kui see on asjakohane, toodetud energiast saadud tulu) ja kui see on asjakohane, kõrvaldamiskulusid ning

- b) iga liikmesriik määrab kindlaks hinnangulise majandusliku olelusringi. See viitab sellise hoone järelejäänud hinnangulisele majanduslikule olelusringile, mille puhul energiatõhususe nõuded on kehtestatud hoonele tervikuna või ehitusdetaili hinnangulisele majanduslikule olelusringile, kui energiatõhususe nõuded on kehtestatud ehitusdetailidele.

Kulutõhus tase peab jääma energiatõhususe tasemete vahemikku, kus hinnangulise majandusliku olelusringi jooksul arvatud tasuvusanalüüs on positiivne;

- 15) „kliimaseade” – mehhanismid, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, et temperatuuri kontrollida või seda alandada;
- 16) „kuumaveekatel” – katla korpusest ja põletist koosnev üksus, mille abil kantakse vedelikule üle põlemisel eralduv soojus;
- 17) „efektiivne nimivõimsus” – tootja määratud ja tagatud suurim soojusvõimsus (kilovattides), mida on võimalik saavutada kestval kasutamisel tootja määratud kasuliku võimsuse korral;
- 18) „soojuspump” – masin, seade või paigaldis, mis kannab niisugusest looduslikust keskkonnast nagu õhust, veest või maapinnast saadava soojuse üle hoonetesse või tööstuslikesse rakendustesse, pöörates soojuse loomuliku voolu niisuguseks, et see voolab madalamalt temperatuurilt kõrgemale. Reverseeritavad soojuspumbad võivad ühtlasi kanda soojust hoonest looduslikku keskkonda;
- 19) „kaugküte” või „kaugjahutus” – soojusenergia jaotamine võrgu kaudu auru, kuumavee või jahutatud vedelikena kesksest tootmisallikast mitmesse hoonesse või kohta, et kasutada seda kütteks või jahutamiseks ruumis või protsessides.

Artikkel 3

Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika vastuvõtmine

Liikmesriigid kohaldavad hoonete energiatõhususe arvutamiseks meetodikat vastavalt I lisas sätestatud ühisele üldraamistikule.

Metoodika võetakse vastu riiklikul või piirkondlikul tasandil.

Artikkel 4

Energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada hoonete või hoone osade energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine eesmärgiga saavutada kulutõhus tase. Energiatõhusus arvutatakse artiklis 3 osutatud meetodika kohaselt. Kulutõhus tase arvutatakse artiklis 5 osutatud võrdleva meetodika raamistiku kohaselt, kui raamistik on kehtestatud.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine hoonete välispiirete osa moodustavate ehitusdetailide suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need rekonstrueeritakse või asendatakse eesmärgiga saavutada kulutõhus tase.

Nõuete kehtestamisel võivad liikmesriigid teha vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.

Nõuete puhul võetakse arvesse ruumide üldisi sisekliima tingimusi, vältimaks võimalikku negatiivset mõju, nagu ebapiisavat ventilatsiooni, ning ka kohalikke tingimusi ja hoone kavandatud funktsiooni ja vanust.

Liikmesriik ei ole kohustatud kehtestama energiatõhususe miinimumnõudeid, mis ei ole kulutasuvad hinnangulise majandusliku olelusringi jooksul.

Energiatõhususe miinimumnõuded vaadatakse korrapäraselt läbi vähemalt viie aasta järel ning vajaduse korral neid ajakohastatakse, et kajastada ehitussektoris toimunud tehnika arengut.

2. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste hooneliikide suhtes:

- a) hooned, mis on ametliku kaitse all teatava miljöövärtuse või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus teatud energiatõhususe miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või välimust;
- b) kultusekohtadena või religioosseteks tegevusteks kasutatavad hooned;

c) ajutised hooned, mille kasutusiga on kuni kaks aastat, tööstusalad, töökojad ja väikese energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektori-kokkuleppega hõlmatud sektoris;

d) elamud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest;

e) eraldiseisvad hooned, mille kasulik põrandapind on alla 50 m².

Artikkel 5

Energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamine

1. Vastavalt artiklitele 23, 24 ja 25 kehtestab komisjon delegeeritud õigusaktidega 30. juuniks 2011 võrdleva meetodika raamistiku hoonete või ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks.

Võrdleva meetodika raamistik kehtestatakse III lisa kohaselt ning selles tehakse vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.

2. Liikmesriigid arvutavad energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme, kasutades lõike 1 kohaselt kehtestatud võrdleva meetodika raamistikku ja asjakohaseid parameetreid, näiteks kliimatingimusi ja energiainfrastruktuuri praktilist kättesaadavust, ning võrdlevad arvutuse tulemusi kehtivate energiatõhususe miinimumnõuetega.

Liikmesriigid esitavad komisjonile aruande kõikide nimetatud arvutuseks kasutatud sisendandmete ja eelduste ning kõikide nimetatud arvutuste tulemuste kohta. Aruanne võib sisalduda direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades. Liikmesriigid esitavad kõnealused aruanded komisjonile korrapäraste ajavahemike tagant, kuid mitte harvem kui kord iga viie aasta järel. Esimene aruanne esitatakse 30. juuniks 2012.

3. Kui lõike 2 kohaselt tehtud arvutuste tulemuste võrdlemine näitab, et kehtivad energiatõhususe miinimumnõuded on oluliselt vähem energiatõhusad kui energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhus tase, esitab asjassepuutuv liikmesriik sellise erinevuse põhjenduse lõikes 2 osutatud aruandes, millele lisatakse kava vastavate meetmetega, kuidas järgmiseks läbivaatamiseks oluliselt vähendada erinevust artikli 4 lõikes 1 osutatud energiatõhususe nõuetega; kava esitatakse sellise erinevuse kohta, mis ei ole põhjendatud.

4. Komisjon avaldab aruande liikmesriikide edusammude kohta energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel.

Artikkel 6

Uued hooned

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada uute hoonete vastavus artikli 4 kohaselt sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.

Uute hoonete puhul tagavad liikmesriigid, et enne ehitamise algust kaalutakse ja võetakse nende olemasolu korral arvesse näiteks allpool loetletud alternatiivsete suure tõhususega süsteemide tehnilist, keskkonnaalast ja majanduslikku teostatavust:

a) taastuvatest energiaallikatest toodetud energial põhinevad detsentraliseeritud energiarustussüsteemid;

b) koostootmine;

c) kaug- ja lokaalküte või -jahutus, eriti kui see täielikult või osaliselt põhineb taastuvatest energiaallikatest toodetud energial;

d) soojuspumbad.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud alternatiivsete süsteemide analüüs dokumenteeritakse ja on kontrollimiseks kättesaadav.

3. Alternatiivsete süsteemide analüüsi võib teha üksikute hoonete, sarnastest hoonetest koosnevate gruppide või ühe piirkonna tavapäraste hoonetüüpide kohta. Kollektiivsete kütte- ja jahutussüsteemide puhul võib analüüsi teha kõikide hoonete kohta, mis on süsteemiga ühendatud samas piirkonnas.

Artikkel 7

Olemasolevad hooned

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui hooneid oluliselt rekonstrueeritakse, suurendatakse hoone või selle rekonstrueeritud osade tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires nende energiatõhusust nii, et see vastaks artikli 4 kohaselt kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.

Kõnealuseid nõudeid kohaldatakse rekonstrueeritud hoonele või hoone osale tervikuna. Lisaks sellele või alternatiivselt võib nõudeid kohaldada rekonstrueeritud hoone ehitusdetailidele.

Lisaks sellele võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, tagamaks, et kui ehitusdetail, mis moodustab hoone välispiirde osa ja millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, rekonstrueeritakse või asendatakse, vastab ehitusdetaili energiatõhusus energiatõhususe miinimumnõuetele tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

Liikmesriigid määravad kõnealused energiatõhususe miinimumnõuded kindlaks artikli 4 kohaselt.

Liikmesriigid julgustavad oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul kaaluma ja võtma arvesse artikli 6 lõikes 1 osutatud alternatiivseid suure tõhususega süsteeme, kui see on tehniliselt, funktsionaalselt ja majanduslikult teostatav.

Artikkel 8

Hoone tehnosüsteemid

1. Hoone tehnosüsteemide energiatarbimise optimeerimiseks sätestavad liikmesriigid olemasolevatesse hoonetesse paigaldatavate tehnosüsteemide üldise energiatõhususe, nõuetekohase paigaldamise ja asjakohaste mõõtmete, korrigeerimise ja kontrolli süsteeminõuded. Liikmesriigid võivad kõnealuseid süsteeminõudeid kohaldada ka uutele hoonetele.

Süsteeminõuded sätestatakse hoonete ja hoone osade uute tehnosüsteemide jaoks, samuti tehnosüsteemide asendamise ja ajakohastamise jaoks ning neid kohaldatakse tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

Süsteeminõuded hõlmavad vähemalt järgmisi elemente:

- a) küttesüsteemid;
- b) soojaveesüsteemid;
- c) kliimaseadmed;
- d) suured ventilatsioonisüsteemid

või selliste süsteemide kombinatsioon.

2. Liikmesriigid julgustavad võtma kasutusele arukaid arvestisüsteeme hoone ehitamisel või olulisel rekonstrueerimisel, tagades samas, et see on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju) ⁽¹⁾ I lisa punk-

tiga 2. Lisaks sellele võivad liikmesriigid vajaduse korral julgustada energiat säästvate aktiivsete kontrollisüsteemide, näiteks automaat-, kontrolli- ja seiresüsteemide paigaldamist.

Artikkel 9

Liginullenergiahooned

1. Liikmesriigid tagavad, et

- a) 31. detsembriks 2020 on kõik uued hooned liginullenergiahooned ning
- b) pärast 31. detsembrist 2018 on uusehitised, mida kasutavad ja omavad riigiasutused, liginullenergiahooned.

Liikmesriigid kehtestavad riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks. Nimetatud riiklikud kavad võivad sisaldada eri liiki hoonete puhul erinevaid eesmärke.

2. Lisaks sellele, järgides avaliku sektori eeskujul, töötavad liikmesriigid välja poliitika ja võtavad meetmed, nagu näiteks eesmärgi stimuleerida renoveeritavate hoonete ümberehitamist liginullenergiahooneteks, ning annavad sellest komisjonile teada lõikes 1 osutatud riiklikes kavades.

3. Riiklik kava sisaldab muu hulgas järgmisi elemente:

- a) liikmesriigi liginullenergiahoonete määratluse detailne praktiline kohaldamine, mis kajastab riiklikke, piirkondlikke või kohalikke tingimusi ja mis sisaldab primaarenergiatarbimise arvnäitajat väljendatuna kWh/m² aastas. Primaarenergia tegurid, mida kasutatakse primaarenergiatarbimise kindlaksmääramiseks, võivad põhineda riiklikel või piirkondlikel aastapõhistel keskmistel väärtustel ning võivad arvesse võtta asjakohaseid Euroopa standardeid;
- b) vahe-eesmärgid uute hoonete energiatõhususe parandamiseks 2015. aastaks, et valmistada ette lõike 1 rakendamine;
- c) teave poliitikate ja vastu võetud finants- või muude meetmete kohta lõigete 1 ja 2 kontekstis, et edendada liginullenergiahooneid, sealhulgas riiklike nõuete ja meetmete üksikasjad, mis käsitlevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimist uutes hoonetes ja oluliselt rekonstrueeritavates hoonetes seoses direktiivi 2009/28/EÜ artikli 13 lõikega 4 ja käesoleva direktiivi artiklitega 6 ja 7.

⁽¹⁾ ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.

4. Komisjon hindab lõikes 1 osutatud riiklike kavaside, eelkõige liikmesriikide kavandatud meetmete asjakohasust käesoleva direktiivi eesmärkide suhtes. Komisjon, võttes täielikult arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, võib taotleda täiendavat eriteavet lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuete kohta. Sellisel juhul esitab asjaomane liikmesriik nõutud teabe või teeb muudatustepanekuid üheksa kuu jooksul pärast komisjonilt taotluse saamist. Pärast hindamist võib komisjon anda soovitusi.

5. Komisjon avaldab 31. detsembriks 2012 ja seejärel iga kolme aasta järel aruande liikmesriikide edusammude kohta liginullenergiahoonete arvu suurendamisel. Kõnealuse aruande alusel töötab komisjon välja kõnealuste hoonete arvu suurendamise tegevuskava ja esitab vajaduse korral ettepanekud meetmete kohta ning ergutab parimate tavade kasutamist seoses olemasolevate hoonete kulutasuva ümberehitamisega liginullenergiahooneteks.

6. Liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei kohalda lõike 1 punktides a ja b sätestatud nõudeid eristel ja põhjendatavatel juhtudel, kus hinnangulise majandusliku olulusringi jooksul arvatud tasuvusanalüüs on negatiivne. Liikmesriigid teavitavad komisjoni asjaomase õiguskorra põhimõtetest.

Artikkel 10

Rahalised soodustused ja turutõkked

1. Arvestades, kui olulised on asjakohased rahastamis- ja muud vahendid hoonete energiatõhususe edendamiseks ja nende ümberehitamiseks liginullenergiahooneteks, astuvad liikmesriigid vajalikud sammud, et kaaluda, millised on kõige asjakohasemad vahendid, võttes arvesse riiklike olusid.

2. Liikmesriigid koostavad 30. juuniks 2011 käesoleva direktiivi eesmärke edendavate seniste meetmete, ja kui see on asjakohane, meetmete ettepanekute ja vahendite loetelu, sealhulgas rahastamismeetmete loetelu, välja arvatud käesoleva direktiiviga nõutavad meetmed.

Liikmesriigid ajakohastavad nimetatud loetelu iga kolme aasta järel. Liikmesriigid edastavad loetelud komisjonile, näiteks lisades need direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud riiklikesse energiatõhususe tegevuskavadesse.

3. Komisjon uurib lõike 2 kohaselt loetletud seniste meetmete ja meetmete ettepanekute ning liidu asjakohaste vahendite tõhusust käesoleva direktiivi rakendamise toetamisel. Nimetatud analüüsi alusel ning subsidiaarsuse põhimõttega nõuetekohaselt arvestades võib komisjon anda nõu või soovitusi riiklike eriskeemide ja liidu ning rahvusvaheliste finantsasutuste koordineerimise kohta. Komisjon võib oma uurimuse ja võimalikud nõuanded ja soovitusid lisada direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14

lõikes 5 osutatud riiklike energiatõhususe tegevuskavade aruandesse.

4. Kui see on asjakohane, abistab komisjon taotluse alusel liikmesriike riiklike või piirkondlike rahalise toetuse programmide koostamisel, et suurendada hoonete, eriti olemasolevate hoonete energiatõhusust, toetades parimate tavade vahetust riiklike või piirkondlike vastutavate asutuste või organite vahel.

5. Selleks et parandada käesoleva direktiivi rakendamise rahastamist, võttes nõuetekohaselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, esitab komisjon eelistatavalt 2011. aastaks analüüsi, mis käsitleb eelkõige:

a) hoonete, eelkõige elamute energiatõhususe suurendamiseks kasutatud struktuurifondide ja raamprogrammide tõhusust ja asjakohasust, ning esitab tegelikult kasutatud summa;

b) Euroopa Investeerimispanka ja muude avalike finantsasutuste vahendite kasutamise tõhusust;

c) liidu ja riiklike vahendite ning energiatõhususe investeerimiste stimuleerimise vahendina kasutatavate muude toetusviiside koordineerimist ja nimetatud vahendite asjakohasust liidu eesmärkide saavutamisel.

Kõnealusele analüüsile tuginedes ja kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga võib komisjon, kui ta peab seda asjakohaseks, esitada seejärel Euroopa Parlamendile ja nõukogule liidu õigusakti ettepaneku.

6. Liikmesriigid võtavad hoonete ehituse või hoonete olulise rekonstrueerimise stimuleerimisel arvesse energiatõhususe kulu- tõhusat taset.

7. Käesoleva direktiivi sätted et takista liikmesriikidel kehtestamast uusehitiste, rekonstrueerimise või ehitusdetailide puhul selliseid stiimuleid, mis lähevad kulutõhusast tasemest kaugemale.

Artikkel 11

Energiamärgised

1. Liikmesriigid sätestavad meetmed, mis on vajalikud hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi loomiseks. Energiamärgisele kantakse hoone energiatõhususarv ja sellised kontrollväärtused nagu energiatõhususe miinimumnõuded, et hoone või hoone osa omanikud või üürnikud saaksid selle energiatõhusust võrrelda ja hinnata.

Energiamärgis võib sisaldada lisateavet, nagu aastane energiatarbimine hoones, mis ei ole elamu, ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal kogu energiatarbimises.

2. Energiamärgisele kantakse soovitused hoone või hoone osade kulutõhusa või kulutasuva energiatõhususe parandamiseks, välja arvatud siis, kui selliseks parandamiseks puudub mõistlik võimalus kehtivate energiatõhususe nõuetega võrreldes.

Energiamärgisele kantavad soovitused hõlmavad järgmist:

- a) hoone välispiirete või tehnosüsteemi(de) olulise rekonstrueerimisega seoses võetud meetmed ja
- b) meetmed, mis hõlmavad üksikuid ehitusdetalle ning on sõltumatud välispiirete või tehnosüsteemi(de) olulisest rekonstrueerimisest.

3. Energiamärgisele kantavad soovitused peavad olema asjaomase hoone puhul tehniliselt teostatavad ning võivad anda hinnangu nende tasuvusaja või tasuvuse kohta majandusliku olelusringi vältel.

4. Energiamärgisele märgitakse, kust saab omanik või üürnik lisateavet energiamärgisele kantud soovituste, sealhulgas nende kulutasuvuse kohta. Kulutasuvuse hinnangu puhul võetakse aluseks hulk standardtingimusi, nt hinnanguline energiasääst ja hinnangulised energiahinnad ning esialgne kuluprognos. Lisaks sellele peab märgis sisaldama teavet soovituste rakendamiseks astutavate sammude kohta. Omanikule või üürnikule võib anda ka muud teavet lähedaste teemade kohta, nagu energiaaudit, rahalised või muud stiimulid ja rahastamisvõimalused.

5. Kui siseriiklikust õigusest ei tulene teisiti, julgustavad liikmesriigid riigiasutusi võtma arvesse nende juhtivat rolli, mida nad etendavad hoonete energiatõhususe valdkonnas, muu hulgas rakendades nende omandis olevatele hoonetele väljastatud energiamärgises esitatud soovitusi selle kehtivusaja jooksul.

6. Hoone osade energiamärgise väljastamine võib põhineda:

- a) hoonete tervikuna antud energiamärgisel; või

b) teise samasse hoonesse kuuluva sama tüüpi, samade energiaomadustega hoone osa hindamisel.

7. Ühepereelamute energiamärgise väljastamine võib põhineda teise, sarnase projekti ja suurusega ning sarnase tegeliku energiatõhususega tüüphoone hindamisel, kui kõnealuse sarnasuse tagab energiamärgist väljastav ekspert.

8. Energiamärgise kehtivusaeg on kuni kümme aastat.

9. Konsulterides asjaomaste sektoritega, võtab komisjon 2011. aastaks vastu vabatahtliku Euroopa Liidu ühise mitteeu-ruumide energiatõhususe sertifitseerimise kava. Kõnealune meede võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele. Liikmesriike julgustatakse kava tunnustama või kasutama või mõnda selle osa kasutama, kohandades seda riiklikele oludele.

Artikkel 12

Energiamärgiste väljastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et energiamärgis väljastatakse:

- a) ehitatavatele, müüdavatele või uuele üürnikule üüritavatele hoonetele või hoone osadele; ja
- b) üle 500 m² kasuliku põrandapinnaga hoonetele, milles asuvad riigiasutused ning mida inimesed sageli külastavad. 9. juulil 2015 vähendatakse 500 m² suurune künnis 250 ruutmeetriks.

Energiamärgise väljastamise nõuet ei kohaldata, kui asjaomasele hoonetele või hoone osale direktiivi 2002/91/EÜ või käesoleva direktiivi kohaselt väljastatud märgis on olemas ja kehtib.

2. Liikmesriigid nõuavad, et hoone või hoone osa ehitamisel, müümisel või üürile andmisel näidatakse energiamärgist või selle koopiat tulevasele ostjale või uuele üürnikule ja et energiamärgis antakse ostjale või uuele üürnikule üle.

3. Hoone müümisel või üürile andmisel enne selle valmimist võivad liikmesriigid nõuda, et müüja esitaks hinnangu hoone tulevase energiatõhususe kohta, erandina lõigetest 1 ja 2; sellisel juhul väljastatakse energiamärgis hiljemalt hoone valmimisel.

4. Liikmesriigid nõuavad, et kui

— hooneid, millel on energiamärgis,

— hoone osasid hoonetes, millel on energiamärgis, ning

— hoone osasid, millel on energiamärgis,

pakutakse müügiks või üüriks, lisatakse vastavalt hoone või hoone osa energiamärgisele kantud energiatõhususarv kommertsmeedias avaldatud kuulutustesse.

5. Käesoleva artikli sätteid rakendatakse vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele ühisomandi või ühise kinnisvara sätetele.

6. Liikmesriigid võivad artikli 4 lõikes 2 osutatud hoonete liigid käesoleva artikli lõigete 1, 2, 4 ja 5 kohaldamisest välja arvata.

7. Energiamärgiste võimaliku mõju üle kohtumenetluses otsustatakse vajaduse korral vastavalt siseriiklikule õigusele.

Artikkel 13

Energiamärgise paigutamine

1. Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et hoones, milles on rohkem kui 500 m² kasulikku põrandapinda, millele on artikli 12 lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis, ning milles asuvad riigiasutused, mida inimesed sageli külastavad, paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavale kohale.

9. juulil 2015 vähendatakse 500 m² suurune künnis 250 ruutmeetritele.

2. Liikmesriigid nõuavad, et kui inimesed külastavad tihti üle 500 m² kasuliku põrandapinnaga hoonet, millele on artikli 12 lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis, paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavale kohale.

3. Käesoleva artikli sätteid ei kohusta energiamärgisesse kantud soovitusi välja panema.

Artikkel 14

Küttesüsteemide ülevaatus

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada üle 20 kW efektiivse ruumide kütmise nimivõimsusega kuum-

veekatlaid hõlmavate hoone kütmiseks kasutatavate süsteemide, nagu soojusgeneraatori, kontrollisüsteemi ja tsirkulatsioonipumba (-pumpade) juurdepääsevate osade korrapärane ülevaatus. Ülevaatus hõlmab kuumaveekatla tõhususe ja selle suuruse võrdlemist hoone küttenõuetega. Kuumaveekatla suuruse hindamist ei pea kordama, kui kõnesolevat küttesüsteemi või hoone küttenõudeid ei ole vahepeal muudetud.

Liikmesriigid võivad asjakohastel juhtudel ülevaatusete intervallide vähendada või neid kergendada, kui on paigaldatud elektrooniline seire- ja kontrollisüsteem.

2. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatusagedused sõltuvalt küttesüsteemi tüübist ja efektiivsusest nimivõimsusest, võttes arvesse küttesüsteemi ülevaatusete kulusid ja ülevaatusete tuleneda võivat prognoositavat energiakulude säästu.

3. Üle 100 kW efektiivse nimivõimsusega kuumaveekatlaid hõlmavate küttesüsteemide ülevaatus peab toimuma vähemalt iga kahe aasta järel.

Gaasikatelde puhul võib seda aega pikendada kuni nelja aastani.

4. Alternatiivina lõigetele 1, 2 ja 3 võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kuumaveekatelde asendamise, küttesüsteemi muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kuumaveekatla tõhusust ja kohast suurust. Selle lähenemisviisi mõju on laias laastus võrdväärne lõigete 1, 2 ja 3 sätete mõjuga.

Kui liikmesriigid valivad võimaluse kohaldada esimeses lõigus sätestatud meetmeid, esitavad nad komisjonile aruande kõnealuste meetmete ning käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetmete võrdväarsuse kohta hiljemalt 30. juuniks 2011. Liikmesriigid esitavad kõnealused aruanded komisjonile iga kolme aasta järel. Kõnealused aruanded võivad sisalduda direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades.

5. Pärast seda kui on kätte saadud lõikes 4 kirjeldatud valiku kohaldamist käsitlev liikmesriigi aruanne, võib komisjon taotleda lisateavet nimetatud lõikes sätestatud nõuete ja meetmete samaväärsuse kohta. Sellisel juhul esitab asjaomane liikmesriik nõutud teabe või teeb muudatusettepanekuid üheksa kuu jooksul.

*Artikkel 15***Kliimaseadmete ülevaatus**

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada üle 12 kW efektiivse nimivõimsusega kliimaseadmete juurdepääsetavate osade korrapärane ülevaatus. Ülevaatus hõlmab kliimaseadmete tõhususe ja suuruse hindamist võrreldes hoone jahutusnõuetega. Suuruse hindamist ei pea kordama, kui kõnesolevat kliimaseadet või hoone jahutusnõudeid ei ole vahepeal muudetud.

Liikmesriigid võivad asjakohastel juhtudel ülevaatusete intervallide vähendada või neid piirata, kui on paigaldatud elektrooniline seire- ja kontrollisüsteem.

2. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatussagedused sõltuvalt kliimaseadme tüübist ja efektiivsusest, võttes arvesse kliimaseadme ülevaatusete kulusid ja ülevaatusete tuleneda võivat hinnangulist energiakulude säästu.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmete sätestamisel tagavad liikmesriigid, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, et ülevaatusete viiakse läbi kooskõlas käesoleva direktiivi artiklis 14 sätestatud kütteseadmete ja muude tehniliste seadmete ülevaatusetega, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta määruses (EÜ) nr 842/2006 (teatavate fluoritud kasvuhoonegaaside kohta) ⁽¹⁾ osutatud lekkekindluse kontrolliga.

4. Alternatiivina lõigetele 1, 2 ja 3 võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kliimaseadmete asendamise või kliimaseadmete muude muudatuste kohta, mis võib hõlmata ülevaatusete, et hinnata kliimaseadmete tõhusust ja kohast suurust. Selle lähenemisviisi mõju on laias laastus võrdväärne lõigete 1, 2 ja 3 sätete mõjuga.

Kui liikmesriigid kohaldavad esimeses lõigus sätestatud meetmeid, esitavad nad komisjonile hiljemalt 30. juuniks 2011 aruande kõnealuste meetmete ning käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetmete võrdväarsuse kohta. Liikmesriigid esitavad kõnealused aruanded komisjonile iga kolme aasta järel. Aruanne võib sisalduda direktiivi 2006/32/EÜ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades.

5. Pärast seda kui lõikes 4 kirjeldatud valiku kohaldamist käsitlev liikmesriigi aruanne on laekunud, võib komisjon taotleda lisateavet kõnealuses lõikes sätestatud nõuete ja meetmete samaväärsuse kohta. Sellisel juhul esitab asjaomane liikmesriik

nõutud teabe või teeb muudatusettepanekud üheksa kuu jooksul.

*Artikkel 16***Kütte- ja kliimaseadmete ülevaatusete aruanded**

1. Pärast küttesüsteemi või kliimaseadme ülevaatusete antakse välja ülevaatusete aruanne. Ülevaatusete aruanne sisaldab vastavalt artiklile 14 või 15 läbiviidud ülevaatusete tulemusi ning soovitusi üle vaadatud süsteemi energiatõhususe kulutasuvaks parandamiseks.

Nimetatud soovitusid võivad tugineda kontrollitava süsteemi energiatõhususe võrdlusele parima võimaliku teostatava süsteemi energiatõhususega ja sellise sarnast tüüpi süsteemi energiatõhususega, mille kõik osad vastavad kehtivate õigusaktidega kehtestatud energiatõhususele.

2. Ülevaatusete aruanne antakse üle hoone omanikule või üürnikule.

*Artikkel 17***Sõltumatud eksperdid**

Liikmesriigid tagavad, et hoonete energiamärgise väljastavad ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatusete viivad läbi sõltumatud erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud eksperdid, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana või töötavad riigiasutuses või eraettevõttes.

Ekspertide akrediteerimisel võetakse arvesse nende pädevust.

Liikmesriigid avalikustavad teabe koolituste ja akrediteerimiste kohta. Liikmesriigid tagavad kas erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud ekspertide korrapäraselt ajakohastatud nimekirjade või selliste ekspertide teenuseid pakkuvate akrediteeritud ettevõtete korrapäraselt ajakohastatud nimekirjade avalikustamise.

*Artikkel 18***Sõltumatu kontrollisüsteem**

1. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas II lisaga kehtestatakse sõltumatud kontrollisüsteemid energiamärgiste jaoks ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatusete aruannete jaoks. Liikmesriigid võivad kehtestada eraldi süsteemi energiamärgiste kontrollimiseks ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatusete aruannete kontrollimiseks.

⁽¹⁾ ELT L 161, 14.6.2006, lk 1.

2. Liikmesriigid võivad delegeerida sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise ülesanded ametiasutustele.

Kui liikmesriigid otsustavad delegeerimise kasuks, tagavad nad sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise kooskõlas II lisaga.

3. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud energiamärgised ja ülevaatusaruanded tehakse nõudmisel kättesaadavaks pädevatele asutustele või organitele.

Artikkel 19

Läbivaatamine

Komisjon, keda abistab artikli 26 alusel loodud komitee, annab hiljemalt 1. jaanuariks 2017 käesolevale direktiivile hinnangu, arvestades selle kohaldamise käigus omandatud kogemusi ja tehtud edusamme, ning teeb vajaduse korral ettepanekuid.

Artikkel 20

Teavitamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et teavitada hoonete või hoone osade omanikke ja üürnikke erinevatest meetoditest ja tavadest, mis aitavad suurendada energiatõhusust.

2. Eelkõige annavad liikmesriigid hoonete omanikele või üürnikele teavet energiamärgiste ja ülevaatusaruannete ning nende otstarbe ja eesmärkide kohta, kulutasuvate viiside kohta hoone energiatõhususe suurendamiseks ning kui see on asjakohane, olemasolevate rahastamisvahendite kohta hoone energiatõhususe suurendamiseks.

Liikmesriikide taotlusel abistab komisjon liikmesriike lõike 1 ja käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamiseks vajalike teabekampaniate korraldamisel, mis võib toimuda liidu programmide raames.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavaid isikuid juhendatakse ja koolitatakse. Juhendamisel ja koolitamisel tuleb pöörata tähelepanu energiatõhususe parandamise olulisusele ning see peab võimaldama võtta arvesse energiatõhususe parandamise, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimise ning kaugkütte ja -jahutuse tarbimise optimaalset kombineerimist tööstus- ja elumupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja rekonstrueerimisel.

4. Komisjoni kutsutakse üles pidevalt parandama oma teabe-teenuseid, eriti hoonete energiatõhususe Euroopa portaalina

mõeldud veebisaiti, mis on suunatud kodanikele, erialatöötajatele ja asutustele, et abistada liikmesriike, kes teevad jõupingutusi, et parandada teavitustööd ja asjaosaliste teadlikkust. Nimetatud veebisaidil avaldatud teave võib sisaldada linke asjakohastele Euroopa Liidu, riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele õigusaktidele, linke EUROPA veebisaitidele, kus on avaldatud riiklikud energiatõhususe tegevuskavad, linke olemasolevatele rahastamisvahenditele ning parimate tavade näidetele riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Seoses Euroopa Regionaalarengu Fondiga jätkab komisjon oma teabe-teenuseid ja tugevdab neid veelgi, et lihtsustada olemasolevate vahendite kasutamist, andes huvitatud sidusrühmadele, sealhulgas riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele asutustele, abi ja teavet rahastamisvõimaluste kohta, võttes arvesse õigusraamistiku viimaseid muudatusi.

Artikkel 21

Konsulteerimine

Selleks et hõlbustada direktiivi tõhusat rakendamist, konsulteerivad liikmesriigid vajaduse korral ja kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas piirkondlike ja kohalike asutustega. Nimetatud konsulteerimine on eriti oluline artiklite 9 ja 20 kohaldamiseks.

Artikkel 22

I lisa kohandamine tehnika arenguga

Komisjon kohandab I lisa punkte 3 ja 4 tehnika arenguga delegeeritud õigusaktide abil vastavalt artiklitele 23, 24 ja 25.

Artikkel 23

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse viieks aastaks pärast 8. juulit 2010 õigus võtta vastu artiklis 22 osutatud delegeeritud õigusakte. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kuus kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu selle kooskõlas artikliga 24 tagasi võtab.

2. Ilma et see piiraks artikli 5 lõikes 1 osutatud tähtjast kinnipidamist, antakse artiklis 5 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise volitused komisjonile kuni 30. juunini 2012.

3. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. Komisjonile antakse delegeeritud õigusaktide vastuvõtmi-seks volitused vastavalt artiklites 24 ja 25 sätestatud tingimus-tele.

Artikkel 24

Delegeerimise tagasivõtmine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 5 ja 22 osutatud volituste delegeerimise tagasi võtta.

2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegeerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist institutsiooni ja komisjoni mõistliku aja jooksul enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud volitused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ja tagasivõtmise võimalikud põhjused.

3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud voli-tuste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 25

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigus-aktide suhtes vastuväited esitada kahe kuu jooksul alates õigus-akti teatavakstelemisest.

Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parla-ment ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ja see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval.

Delegeeritud õigusakti võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ja see võib jõustuda enne nimetatud tähtaja lõppu, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada.

3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid.

Artikkel 26

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 27

Karistused

Liikmesriigid sätestavad eeskirjad, mis käsitlevad karistusi käes-oleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste eeskirjade rakendamine. Sätestatud karistused peavad oleva tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid edastavad kõnealused sätted komisjonile hiljemalt 9. jaanuariks 2013 ja teatavad viivitamata nende edasistest muudatustest.

Artikkel 28

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad artiklite 2–18, 20 ja 27 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 9. juuliks 2012.

Nad kohaldavad artiklitega 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 ja 27 seotud norme hiljemalt alates 9. jaanuarist 2013.

Nad kohaldavad artiklitega 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 ja 16 seotud norme hoonete suhtes, milles asuvad riigiasutused, hiljemalt alates 9. jaanuarist 2013 ja muude hoonete suhtes hiljemalt alates 9. juulist 2013.

Nad võivad lükata edasi artikli 12 lõigete 1 ja 2 kohaldamise üksikute välja üüritud hoone osade suhtes kuni 31. detsembrini 2015. Sellega ei tohi aga kaasneda väljaantud määrgiste väiksem arv kui arv, mis oleks saavutatud direktiivi 2002/91/EÜ kohal-damisel asjaomases liikmesriigis.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid direktiivile 2002/91/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale direk-tiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 29

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2002/91/EÜ, mida on muudetud IV lisa A osas nimetatud määrusega, tunnistatakse kehtetuks alates 1. veebruarist 2012, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud IV lisa B osas nimetatud direktiivi siseriikliku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

Viiteid direktiivile 2002/91/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse vastavalt V lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 30

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 31

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 19. mai 2010

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BUZEK

Nõukogu nimel

eesistuja

D. LÓPEZ GARRIDO

I LISA

**Hoonete energiatõhususe arvutamise ühine üldraamistik
(osutatud artiklis 3)**

1. Hoone energiatõhususe kindlaksmääramisel võetakse aluseks hoone tavakasutusega seotud vajaduste rahuldamiseks tarvitatav arvestuslik või tegelik aastane energiakogus ning see kajastab hoone tavakasutusele vastavate temperatuuritingimuste ja kodumajapidamiste sooja vee vajaduste säilitamiseks vajalikku kütmis- ja jahutusenergiat (ülekuumenemise vältimiseks vajalik energia).
2. Hoone energiatõhusust väljendatakse läbipaistval viisil, märkides sealhulgas primaarenergiatarbimise energiatõhususarvu, mis tugineb primaarenergia teguritele iga energiakandja kohta, mis võib tugineda riiklikele või piirkondlikele igaaastastele kaalutud keskmistele või kohapealse tootmise konkreetsele väärtusele.

Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika puhul tuleks arvesse võtta Euroopa standardeid kooskõlas liidu asjakohaste õigusaktidega, sealhulgas direktiiviga 2009/28/EÜ.

3. Meetodika kehtestamisel võetakse arvesse vähemalt järgmisi aspekte:
  - a) hoone, kaasa arvatud selle sisevaheseinte järgmised tegelikud soojuslikud omadused:
    - i) soojusmahtuvus;
    - ii) isolatsioon;
    - iii) passiivküte;
    - iv) jahutuselemendid; ja
    - v) külmasillad;
  - b) kütteseadmed ja kuumaveearustus, sealhulgas nende isolatsiooniomadused;
  - c) kliimaseadmed;
  - d) loomulik ja mehaaniline ventilatsioon, mis võib hõlmata ka õhupidavust;
  - e) sisseehitatud valgustusseadmed (peamiselt mitteelamusektoris);
  - f) hoone konstruktsioon, asukoht ja paigutus, sealhulgas väliskliima;
  - g) passiivsed päikeseenergiasüsteemid ja päiksekaitse;
  - h) sisekliima tingimused, sealhulgas kavandatud sisekliima;
  - i) sisekoormus.
4. Arvutustes võetakse arvesse järgmiste aspektide võimalikku positiivset mõju:
  - a) kohalik päikesevalguse hulk, aktiivsed päikeseenergiasüsteemid ning muud kütte- ja elektrisüsteemid, mis põhinevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energial;
  - b) koostootmisel saadud elekter;
  - c) kaug- või lokaalküte või -jahutus;
  - d) loomulik valgus.

5. Selle arvutuse tarvis tuleks hooned liigitada asjakohaselt järgmistesse liikidesse:

- a) eri tüüpi ühepereelamud;
  - b) korterelamud;
  - c) kontorihooned;
  - d) haridusasutuste hooned;
  - e) haiglad;
  - f) hotellid ja restoranid;
  - g) spordirajatised;
  - h) hulgi- ja jaekaubanduse hooned;
  - i) energiat tarbivad muud tüüpi hooned.
-

*II LISA***Sõltumatud süsteemid energiamärgiste ja ülevaatuse aruannete kontrollimiseks**

1. Pädevad asutused või asutused, kellele pädev asutus on delegeerinud sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise ülesanded, teevad juhusliku valiku vähemalt statistiliselt olulise protsendi aasta jooksul väljastatud energiamärgiste hulgast ja kontrollivad neid.

Kontrollimine tugineb allpool esitatud võimalustele või nendega samaväärsetele meetmetele:

- a) hoone energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete ja märgisele kantud tulemuste kehtivuse kontroll;
  - b) sisendandmete ja energiamärgisele kantud tulemuste, sh antud soovitude kontroll;
  - c) hoone energiamärgise väljastamise aluseks olnud sisendandmete täielik kontroll, märgisele kantud tulemuste, sh antud soovitude täielik kontroll ning võimaluse korral hoone kohapealne külastus, et kontrollida energiamärgisele kantud andmete ja asjaomase hoone vastavust.
2. Pädevad asutused või asutused, kellele pädev asutus on delegeerinud sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise, teevad juhusliku valiku vähemalt statistiliselt olulise protsendi aasta jooksul väljastatud ülevaatuse aruannete hulgast ja kontrollivad neid.

III LISA

Võrdleva meetodika raamistik hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe nõuete kulutõhusa taseme kindlaksmääramiseks

Võrdleva meetodika raamistik peab võimaldama liikmesriikidel teha kindlaks hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe ning energiatõhususega seotud meetmete majanduslikud aspektid ning siduda need kulutõhusa taseme kindlaksmääramisega.

Võrdleva meetodika raamistikule lisatakse suunised, kuidas raamistikku kohaldada energiatõhususe kulutõhusate tasemete arvutamisel.

Võrdleva meetodika raamistik võimaldab võtta arvesse tavasid, väliseid kliimatingimusi, investeerimiskulusid, hooneliiki, hooldus- ja käituskulusid (sh energiakulusid ja energiasäästu), ning juhul kui need on asjakohased, ka toodetud energiasaadud tulu ja jäätmete kõrvaldamise kulusid. Raamistik peaks tuginema asjakohastele käesoleva direktiiviga seotud Euroopa standarditele.

Komisjon peab ka

- lisama võrdleva meetodika raamistiku juurde suuniseid; liikmesriigid kasutavad nimetatud suuniseid allpool loetletud meetmete võtmiseks;
- andma teavet energiahindade eeldatava pikaajalise kujunemise kohta.

Võrdleva meetodika raamistiku rakendamiseks liikmesriikide poolt kehtestatakse liikmesriikide tasandil parameetrites väljendatud üldtingimused.

Võrdleva meetodika raamistik nõuab liikmesriikidelt, et nad

- määravad kindlaks võrdluse aluseks olevad hooned, mis on oma funktsiooni ja geograafilise asukoha poolest iseloomulikud ja tüüpilised, arvestades nii sisemisi kui väliseid kliimatingimusi. Võrdluse aluseks olevate hoonete hulgas on nii elamuid kui ka mitte-elamuid, nii uusi kui ka olemasolevaid hooned;
- määravad kindlaks võrdluse aluseks olevate hoonete puhul hindamisele kuuluvad energiatõhususe meetmed. Need võivad olla üksikute hoonete jaoks tervikuna, üksikute ehitusdetailide või ehitusdetailide kombinatsiooni jaoks mõeldud meetmed;
- hindavad võrdluse aluseks olevate hoonete lõplikku ja primaarset energiavajadust ning võrdluse aluseks olevate hoonete energiavajadust, mille puhul on kohaldatud kindlaksmääratud energiatõhususe meetmeid;
- arvutavad välja (teises taandes osutatud) energiatõhususe meetmete maksumuse (st nüüdispuhasväärtuse) eeldatava majandusliku olelusringi vältel, mida kohaldatakse (esimeses taandes osutatud) võrdluse aluseks olevate hoonete suhtes, kohaldades selleks võrdleva meetodika raamistiku põhimõtteid.

Energiatõhususe meetmete maksumuse arvutamisel eeldatava majandusliku olelusringi vältel hindavad liikmesriigid energiatõhususe miinimumnõuete eri tasemete kulutõhusust. See võimaldab määrata kindlaks energiatõhususe nõuete kulutõhusad tasemed.

IV LISA

A OSA

**Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos selle hilisema muudatusega
(osutatud artiklis 29)**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/91/EÜ
(EÜT L 1, 4.1.2003, lk 65).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus üksnes lisa punkt 9.9
(EÜ) nr 1137/2008 (ELT L 311, 21.11.2008, lk 1).

B OSA

**Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevad
(osutatud artiklis 29)**

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev	Kohaldamise tähtpäev
2002/91/EÜ	4. jaanuar 2006	4. jaanuar 2009 üksnes artiklite 7, 8 ja 9 puhul

V LISA

Vastavustabel

Direktiiv 2002/91/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 punkt 1	Artikli 2 punkt 1
—	Artikli 2 punktid 2 ja 3
Artikli 2 punkt 2	Artikli 2 punkt 4 ja I lisa
—	Artikli 2 punktid 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11
Artikli 2 punkt 3	Artikli 2 punkt 12
Artikli 2 punkt 4	Artikli 2 punkt 13
—	Artikli 2 punkt 14
Artikli 2 punkt 5	Artikli 2 punkt 15
Artikli 2 punkt 6	Artikli 2 punkt 16
Artikli 2 punkt 7	Artikli 2 punkt 17
Artikli 2 punkt 8	Artikli 2 punkt 18
—	Artikli 2 punkt 19
Artikkel 3	Artikkel 3 ja I lisa
Artikli 4 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	—
Artikli 4 lõige 3	Artikli 4 lõige 2
—	Artikkel 5
Artikkel 5	Artikli 6 lõige 1
—	Artikli 6 lõiked 2 ja 3
Artikkel 6	Artikkel 7
—	Artiklid 8, 9 ja 10
Artikli 7 lõike 1 esimene lõik	Artikli 11 lõige 8 ja artikli 12 lõige 2
Artikli 7 lõike 1 teine lõik	Artikli 11 lõige 6
Artikli 7 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 12 lõige 6
Artikli 7 lõige 2	Artikli 11 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 11 lõiked 3, 4, 5, 7 ja 9
—	Artikli 12 lõiked 1, 3, 4, 5 ja 7
Artikli 7 lõige 3	Artikli 13 lõiked 1 ja 3
—	Artikli 13 lõige 2
Artikli 8 punkt a	Artikli 14 lõiked 1 ja 3
—	Artikli 14 lõige 2
Artikli 8 punkt b	Artikli 14 lõige 4
—	Artikli 14 lõige 5
Artikkel 9	Artikli 15 lõige 1

Direktiiv 2002/91/EÜ	Käesolev direktiiv
—	Artikli 15 lõiked 2, 3, 4 ja 5
—	Artikkel 16
Artikkel 10	Artikkel 17
—	Artikkel 18
Artikli 11 sissejuhatav lause	Artikkel 19
Artikli 11 punktid a ja b	—
Artikkel 12	Artikli 20 lõige 1 ja artikli 20 lõike 2 teine lõik
—	Artikli 20 lõike 2 esimene lõik ning artikli 20 lõiked 3 ja 4
—	Artikkel 21
Artikkel 13	Artikkel 22
—	Artiklid 23, 24 ja 25
Artikli 14 lõige 1	Artikli 26 lõige 1
Artikli 14 lõiked 2 ja 3	—
—	Artikli 26 lõige 2
—	Artikkel 27
Artikli 15 lõige 1	Artikkel 28
Artikli 15 lõige 2	—
—	Artikkel 29
Artikkel 16	Artikkel 30
Artikkel 17	Artikkel 31
Lisa	I lisa
—	II–V lisa